

Infoblad – werknemers

De activering van het zoekgedrag naar werk van de rechthebbenden op inschakelingsuitkeringen (nieuwe procedure)

Belangrijke melding over de zesde staatshervorming

De informatie in dit infoblad heeft betrekking op bevoegdheden die door de zesde staatshervorming op 1 juli 2014 naar het Vlaamse, Waalse en Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Duitstalige Gemeenschap overgedragen werden. (zie www.vdab.be, www.actiris.be, www.brussel-economie-werk.be, www.forem.be, www.emploi.wallonie.be, www.ifapme.be, www.adg.be)

Er werd evenwel een overgangsfase voorzien tijdens dewelke de RVA deze bevoegdheid voorlopig verder blijft uitoefenen. De RVA blijft dus op grond van het continuïteitsbeginsel, belast met de uitvoering van deze materie tot op het tijdstip waarop het Gewest operationeel in staat is om deze bevoegdheid uit te oefenen. De bevoegdheid om de uitkeringen uit te betalen wordt niet overgedragen aan de Gewesten en blijft toegewezen aan de RVA, in samenwerking met het ABVV.

Waarover gaat het?

Wie na het beëindigen van zijn studies geen werk vindt, heeft na het doorlopen van een beroepsinschakelingstijd, in principe recht op inschakelingsuitkeringen, die toegekend worden door de RVA.

Om de inschakelingsuitkeringen te behouden, moet de werkloze gedurende de hele duur van zijn werkloosheid voldoen aan een aantal voorwaarden, onder meer onvrijwillig werkloos zijn. Dat betekent dat hij een passende dienstbetrekking die hem wordt aangeboden niet mag weigeren en niet mag weigeren een opleiding te volgen die hem wordt voorgesteld.

De werkloze moet eveneens beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt. Dat betekent dat hij:

- actief moet meewerken aan begeleidings-, opleidings-, werkervarings- of inschakelingsacties die de gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling (VDAB, ACTIRIS of Arbeitsamt) hem kan voorstellen;
- zelf actief naar werk moet zoeken, bijvoorbeeld door regelmatig de werkaanbiedingen te raadplegen en door te antwoorden op aanbiedingen die zich voordoen; door spontaan te solliciteren bij potentiële werkgevers, door zich in te schrijven bij aanwervings- of selectiebureaus of bij interimkantoren.

Het recht op de inschakelingsuitkeringen is van nu af aan beperkt in de tijd.

De activering van het zoekgedrag naar werk is het geheel van acties die de RVA onderneemt om de inspanningen die de werkloze doet om werk te zoeken, te evalueren. Het doel is in de eerste plaats de werkloze actief op te volgen en te ondersteunen in zijn zoektocht naar werk, maar ook om zijn beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt na te gaan.

Op wie is deze opvolgingsprocedure van toepassing?

De activeringsprocedure van het zoekgedrag naar werk die in dit infoblad wordt uitgelegd, is op 1 juli 2014 in voege getreden en is enkel van toepassing op de jongeren die zich na 30 juni 2014 als werkzoekende hebben ingeschreven. Die procedure is van toepassing op de rechthebbenden op inschakelingsuitkeringen en op de deeltijdse werknemers met behoud van rechten die een inkomensgarantie-uitkering genieten die berekend is op basis van een inschakelingsuitkering.

De rechthebbenden op inschakelingsuitkeringen (en de deeltijdse werknemers met behoud van rechten die een inkomensgarantie-uitkering genieten berekend op basis van een inschakelingsuitkering) die zich voor 1 juli 2014 als werkzoekende hebben ingeschreven, zijn

- ofwel onderworpen aan de vroegere procedure (zie in dat verband het infoblad T137 - De activering van het zoekgedrag naar werk van de rechthebbenden op inschakelingsuitkeringen – vroegere procedure);
- ofwel onderworpen aan de klassieke procedure inzake activering van het zoekgedrag naar werk (zie in dat verband infoblad T83 – De activering van het zoekgedrag naar werk van de rechthebbenden op werkloosheidsuitkeringen – vroegere procedure). In dat geval blijft de klassieke procedure van toepassing en volgt die haar normale verloop tot aan een eventuele positieve evaluatie van de inspanningen. Vanaf een dergelijke positieve evaluatie zal de procedure toegepast worden die beschreven wordt in dit infoblad.

Valt u onder de opvolgingsprocedure?

U valt onder deze evaluatieprocedure van de inspanningen om werk te vinden indien u tegelijkertijd voldoet aan de volgende voorwaarden:

- op het einde van uw studies hebt u zich na 30 juni 2014 ingeschreven als werkzoekende;
- ofwel

- geniet u sinds minstens 6 maanden inschakelingsuitkeringen als volledig werkloze

Is volledig werkloos, de persoon die niet meer verbonden is met een werkgever door een arbeidsovereenkomst. U valt dus niet onder deze procedure indien u tijdelijk werkloos bent (omdat de uitvoering van de arbeidsovereenkomst die u met uw werkgever verbindt tijdelijk is geschorst omwille van werkgebrek, slecht weer, overmacht ...).

- bent u tewerkgesteld als deeltijdse werknemer met behoud van rechten en geniet u sinds minstens 6 maanden een inkomensgarantie-uitkering die berekend is op basis van een inschakelingsuitkering;
- de opvolgingsprocedure is niet geschorst;

De opvolgingsprocedure wordt geschorst (in dat geval wordt de evaluatie van uw inspanningen uitgesteld naar een latere datum):

- tijdens de periode gedurende dewelke u vrijgesteld bent van de verplichting om ingeschreven te zijn als werkzoekende en van de verplichting om beschikbaar te zijn voor de arbeidsmarkt omdat u studies of een opleiding volgt;
- gedurende de periode tijdens dewelke u afziet van de uitkeringen (voor een definitieve en ononderbroken duur van ten minste 12 maanden);
- gedurende de periode tijdens dewelke u deeltijdse werknemer bent met behoud van rechten die een inkomensgarantie-uitkering genieten, berekend op basis van een inschakelingsuitkering en u volgt een intensieve opleiding;
- gedurende de periode tijdens dewelke u een specifiek begeleidingstraject volgt dat u is voorgesteld door de dienst voor arbeidsbemiddeling (omdat u een combinatie van psycho-medisch-sociale factoren vertoont die uw gezondheid en/of uw maatschappelijke integratie blijvend beïnvloeden). Het specifieke begeleidingstraject heeft een maximumduur van 21 maanden. Het kan eenmalig verlengd of hernieuwd worden voor een periode van maximum 18 maanden;
- gedurende de periode tijdens dewelke u als mantelzorgverzorger een vrijstelling geniet van de verplichting om als werkzoekende ingeschreven te zijn en beschikbaar te zijn voor de arbeidsmarkt;
- gedurende de periode tijdens dewelke u voorlopige uitkeringen geniet omdat u beroep hebt ingediend bij de arbeidsrechtbank tegen de beslissing van de adviserend geneesheer van het ziekenfonds of van het RIZIV dat u arbeidsgeschikt verklaart. Die periode van schorsing mag niet langer duren dan 3 jaar.
- voor de werkloze die zwanger is of die bevallen is, tijdens de periode van 3 maanden vóór de vermoedelijke of werkelijke bevallingsdatum en tijdens de 4 maanden die volgen op de bevalling.

Hoe wordt u geïnformeerd over de opvolgingsprocedure?

Indien de opvolgingsprocedure op u van toepassing is, zult u daarover geïnformeerd worden via een brief van de RVA en door het ABVV.

Welke informatie kunt u van de RVA krijgen?

Na de aanvang van de beroepsinschakelingstijd zal de RVA u een brief sturen om u te informeren over uw plicht om actief naar werk te zoeken en actief mee te werken aan de begeleidings-, opleidings-, werkervarings- of inschakelingsacties die de dienst voor arbeidsbemiddeling u voorstelt met het oog op uw herinschakeling op de arbeidsmarkt.

Die brief zal eveneens preciseren op welke manier u geacht wordt naar werk te zoeken.

De brief vermeldt verder dat u op het einde van de beroepsinschakelingstijd en ten vroegste zes maanden na uw toelating tot het recht op inschakelingsuitkeringen uitgenodigd zult worden om aan te tonen dat u na de ontvangst van de informatiebrief voldoende en passende inspanningen hebt gedaan om u in te schakelen op de arbeidsmarkt.

De dienst voor arbeidsbemiddeling zal verwittigd worden dat die brief is verzonden.

Welke informatie kunt u van het ABVV krijgen?

Het ABVV zal u informeren over uw rechten en plichten wanneer u er zich aanmeldt om uw uitkeringsaanvraag in te dienen. Bij die gelegenheid zult u een informatiedocument ontvangen van het ABVV.

Dat document bevat informatie over de begeleidings- en opleidingsmogelijkheden die de dienst voor arbeidsbemiddeling u kan voorstellen en de verplichting die u hebt om actief naar werk te zoeken. Het ABVV zal u eveneens informatie geven over de opvolgingsprocedure en over uw rechten en plichten in het kader van die procedure.

Hoe verloopt de opvolgingsprocedure?

Wat zijn de verschillende fasen van de procedure?

U ontvangt van de RVA een **schriftelijke vraag naar informatie** over de inspanningen die u hebt geleverd na de ontvangst van de informatiebrief. Die vraag wordt u toegestuurd zodra u sedert ten minste 6 maanden inschakelingsuitkeringen ontvangt of een inkomensgarantieuitkering die berekend is op basis van een inschakelingsuitkering.

De **eerste evaluatie** van uw actieve inspanningen om werk te zoeken vindt plaats nadat u 6 maanden inschakelingsuitkeringen hebt ontvangen. Die evaluatie heeft betrekking op de inspanningen die u hebt geleverd na de ontvangst van de informatiebrief in het kader van uw individueel actieplan en op de persoonlijke inspanningen die u zelf hebt geleverd om werk te zoeken. Om die evaluatie mogelijk te maken, moet u het **formulier** dat u bij de vraag naar informatie vindt, invullen en terugsturen. Indien u het wenst, kunt u schriftelijk een **evaluatiegesprek** vragen met een personeelslid van de RVA, op het werkloosheidsbureau.

In dit stadium riskeert u nog niet onmiddellijk een sanctie indien uit de evaluatie niet blijkt dat u voldoende inspanningen hebt gedaan.

Is de evaluatie positief, dan behoudt u uw recht op inschakelingsuitkeringen en vindt er 6 maanden later een nieuwe evaluatie plaats, volgens dezelfde procedure (schriftelijke vraag naar informatie, schriftelijke procedure of evaluatiegesprek op het werkloosheidsbureau).

Indien uit de evaluatie niet blijkt dat u voldoende inspanningen hebt gedaan, zult u opgeroepen worden voor een gesprek met het oog op een **definitieve evaluatie** van de inspanningen die u hebt geleverd tussen de ontvangst van de informatiebrief en de ontvangst van de uitnodiging voor het gesprek. Die definitieve evaluatie vindt in principe plaats binnen de maand die volgt op de eerste evaluatie.

Indien de definitieve evaluatie positief is, behoudt u uw recht op inschakelingsuitkeringen en vindt 6 maanden later een nieuwe evaluatie plaats (via een schriftelijke vraag naar informatie gevolgd door een schriftelijke procedure of een evaluatiegesprek op het werkloosheidsbureau). Is de definitieve evaluatie daarentegen negatief, dan wordt uw recht op inschakelingsuitkeringen gedurende minstens 6 maanden geschorst.

U kunt ten vroegste na een uitsluiting van 6 maanden een nieuwe evaluatie van uw inspanningen aanvragen. Ook voor die evaluatie hebt u de keuze tussen een schriftelijke

procedure of een gesprek op het werkloosheidsbureau. Is de evaluatie positief, dan wordt uw recht op inschakelingsuitkeringen opnieuw geopend. Is de evaluatie negatief, dan wordt de uitsluiting van het recht op inschakelingsuitkeringen voor minstens 6 maanden verlengd, tot aan een eventuele positieve evaluatie van uw inspanningen.

De schriftelijke procedure

Indien u kiest voor de schriftelijke procedure, moet u de RVA het bewijs leveren van de inspanningen die u hebt gedaan om u in te schakelen op de arbeidsmarkt tussen de datum waarop u de informatiebrief hebt ontvangen en de datum waarop u de schriftelijke vraag naar informatie hebt ontvangen. U moet het formulier dat bij de schriftelijke vraag naar informatie is gevoegd, invullen en terugsturen naar het werkloosheidsbureau, in voorkomend geval samen met een kopie van de schriftelijke bewijzen van uw inspanningen.

Het ingevulde formulier en de schriftelijke bewijzen moeten het werkloosheidsbureau bereiken binnen de maand die volgt op de ontvangst van de schriftelijke vraag naar informatie.

U wordt geacht de vraag naar informatie te hebben ontvangen op de derde werkdag nadat de RVA deze brief op de post heeft afgegeven.

Het evaluatiegesprek

Indien u kiest voor een evaluatiegesprek op het werkloosheidsbureau, moet u dat uitdrukkelijk schriftelijk aanvragen.

Deze aanvraag moet het werkloosheidsbureau bereiken binnen de maand na ontvangst van de schriftelijke vraag naar informatie.

U wordt geacht de vraag naar informatie te hebben ontvangen op de derde werkdag nadat de RVA deze brief op de post heeft afgegeven.

U zult via een gewone brief een schriftelijke oproeping ontvangen die het motief, de dag en het uur van het gesprek vermeldt.

Het evaluatiegesprek vindt plaats ten vroegste 10 dagen na de verzending van de oproeping.

Indien u omwille van een of andere reden niet op het gesprek aanwezig kunt zijn op de dag dat u bent opgeroepen, kunt u vragen dat het gesprek wordt uitgesteld. Behoudens overmacht moet de vraag om uitstel ten laatste de dag vóór het gesprek op het werkloosheidsbureau aankomen. De directeur zal dan een nieuwe datum vastleggen, die niet meer dan vijftien dagen later mag zijn dan de oorspronkelijk vastgestelde datum. Behoudens overmacht wordt slechts één keer uitstel verleend.

Door wie worden uw inspanningen geëvalueerd?

De eerste evaluatie van de inspanningen gebeurt op basis van schriftelijke documenten of tijdens een gesprek op het werkloosheidsbureau (volgens uw keuze), hetzij met een PWA-beampte, hetzij met een facilitator.

De definitieve evaluatie gebeurt steeds tijdens een evaluatiegesprek.

Die personeelsleden van de RVA zijn speciaal opgeleid om dergelijke evaluatiegesprekken te voeren. Hun opdracht bestaat erin u te ondersteunen bij uw inspanningen om werk te zoeken en die inspanningen samen met u te evalueren.

De gesprekken gaan door op het werkloosheidsbureau dat bevoegd is voor uw woonplaats.

Hoe worden uw inspanningen geëvalueerd?

Uw inspanningen worden geëvalueerd op basis van

- de informatie waarover de RVA beschikt in verband met uw dossier;
Bijvoorbeeld: uw arbeidsperiodes en ziekteperiodes, de inlichtingen afkomstig van de bevoegde gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling en beroepsopleiding.
- het ingevulde formulier en de schriftelijke bewijzen die u aan het werkloosheidsbureau hebt overgemaakt of de informatie over uw persoonlijke inspanningen om werk te zoeken die u tijdens het evaluatiegesprek zelf meedeelt;
- de informatie overgemaakt door de gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling met betrekking tot de inhoud van uw individueel actieplan, de realisatie en het verloop ervan;

- de bijkomende informatie die de RVA heeft kunnen verzamelen bij de gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling in verband met uw individueel actieplan;
- de informatie over uw individueel actieplan die u zelf meedeelt tijdens het evaluatiegesprek.

Alle bewijsmiddelen zijn toegelaten, met inbegrip van de verklaring op eer. Het spreekt echter voor zich dat schriftelijke bewijzen de voorkeur genieten. Het is dus nuttig dat u zoveel mogelijk schriftelijke bewijzen bijhoudt van alles wat u hebt gedaan om werk te zoeken.

Voor de evaluatie van uw inspanningen wordt rekening gehouden met uw specifieke situatie, zoals bijvoorbeeld uw leeftijd, uw opleidingsniveau, uw bekwaamheden, uw sociale situatie en gezinssituatie, uw verplaatsingsmogelijkheden en eventuele elementen van discriminatie waarvan u het slachtoffer zou kunnen zijn. Ook de situatie van de arbeidsmarkt in de subregio waar u woont is een element waarmee rekening gehouden wordt bij het evalueren van uw inspanningen.

Mag u zich laten begeleiden of bijstaan tijdens de gesprekken?

Uw aanwezigheid op de gesprekken is verplicht, zelfs indien het om een gesprek gaat dat u zelf hebt aangevraagd. U mag zich dus niet laten vertegenwoordigen door een andere persoon.

Tijdens het eerste gesprek mag u zich echter laten vergezellen door een persoon van uw keuze (bijvoorbeeld een familielid of een vakbondsafgevaardigde). Indien u wordt opgeroepen voor een definitieve evaluatie kunt u zich tijdens dit gesprek laten bijstaan door een advocaat of door uw vakbondsafgevaardigde.

Wat gebeurt er indien mijn inspanningen als onvoldoende worden beschouwd?

Er zal u worden gevraagd om opnieuw contact op te nemen met de gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling met het oog op een eventuele aanpassing van uw individueel actieplan. Het is aan de bemiddelingsdienst om te beslissen, in functie van uw situatie, of een aanpassing van uw actieplan nodig of opportuun is.

U zult ook worden gevraagd om uw persoonlijke inspanningen bij het zoeken naar werk voort te zetten of op te voeren. Desgevallend zal de facilitator u aanbevelingen geven over hoe u een job moet zoeken (bijvoorbeeld door te solliciteren in andere activiteitssectoren, door de geografische zone van uw zoektocht uit te breiden, door uw inspanningen te diversifiëren, enz.). Als u aanbevelingen krijgt, zal de naleving daarvan eveneens worden geëvalueerd tijdens het volgende gesprek; het is dus belangrijk dat u er rekening mee houdt bij uw toekomstige inspanningen bij het zoeken naar werk.

Welke sancties worden voorzien?

Indien u zich inspant om actief werk te zoeken en actief mee te werken met de verschillende acties die de dienst voor arbeidsbemiddeling u voorstelt, riskeert u geen enkele sanctie.

U riskeert daarentegen wel degelijk een sanctie indien u:

- geen gevolg geeft aan een schriftelijke vraag naar informatie;
- zonder geldige redenen niet naar een gesprek komt waarvoor u opgeroepen was;
- tijdens een definitieve evaluatie of tijdens een evaluatie die volgt op een sanctie niet aantoont dat u voldoende inspanningen hebt geleverd.

Wat gebeurt er indien u geen gevolg geeft aan de schriftelijke vraag naar informatie?

Indien u geen gevolg geeft aan de schriftelijke vraag naar informatie door het bijgevoegde formulier in te vullen en naar de RVA terug te sturen of door een evaluatiegesprek te vragen, zal de betaling van uw uitkeringen geschorst worden.

De schorsing van de betaling van de uitkeringen wordt toegepast zolang u geen gevolg geeft aan de schriftelijke vraag naar informatie door het ingevulde formulier naar het werkloosheidsbureau terug te sturen of door u zelf aan te bieden op het werkloosheidsbureau, met de bewijzen van uw inspanningen om werk te zoeken. De schorsing wordt evenwel (eenmalig) opgeheven met terugwerkende kracht indien u zich aanmeldt bij het werkloosheidsbureau met de bewijzen van uw zoektocht naar werk of indien u die bewijzen aan

het werkloosheidsbureau bezorgt binnen de 30 dagen die volgen op het verstrijken van de termijn (van een maand) voorzien om de documenten in te dienen.

Wat gebeurt er indien u zonder geldige reden niet naar een gesprek komt?

Indien u, zonder geldige reden, niet naar een gesprek komt, zult u een tweede keer opgeroepen worden via een aangetekend schrijven.

Indien u, zonder geldige reden, geen gevolg geeft aan de tweede oproeping, zal de betaling van uw uitkeringen geschorst worden. U behoudt uw uitkeringen, indien u binnen een termijn van 3 werkdagen die aanvangt op de dag van de afwezigheid, die afwezigheid verantwoordt met een reden goedgekeurd door de directeur van het werkloosheidsbureau. In dat geval ontvangt u later een nieuwe oproeping.

De betaling van de uitkeringen wordt stopgezet zolang u zich niet op het werkloosheidsbureau aanmeldt. De schorsing wordt evenwel (eenmalig) opgeheven met terugwerkende kracht indien u zich aanmeldt bij het werkloosheidsbureau met de bewijzen van uw zoektocht naar werk binnen een termijn van 30 dagen ingaand op de dag van de afwezigheid.

Indien u opnieuw uitkeringen aanvraagt na een periode van werkhervatting of vergoede arbeidsongeschiktheid van minstens 4 weken, kan de schorsing eveneens worden opgeheven vanaf de datum van uw uitkeringsaanvraag, zonder dat u zich op het werkloosheidsbureau moet aanmelden. In dat geval ontvangt u later een nieuwe oproeping.

Indien u, zonder geldige reden, niet naar een gesprek komt dat u zelf hebt gevraagd na een periode van schorsing van 6 maanden, ontvangt u geen nieuwe oproeping. De schorsing zal gehandhaafd blijven tot uw inspanningen (positief) geëvalueerd worden.

Wat gebeurt er indien uw inspanningen onvoldoende worden geacht na een definitieve evaluatie of een evaluatie na een sanctie?

Indien uw inspanningen om werk te zoeken negatief geëvalueerd worden na afloop van een definitieve evaluatie of een evaluatie na een sanctie, wordt uw recht op inschakelingsuitkeringen geschorst gedurende een periode van minstens 6 maanden.

Om uw recht op inschakelingsuitkeringen te heropenen, moeten de volgende voorwaarden tegelijkertijd vervuld zijn:

- de uitsluitingsperiode moet minstens 6 maanden geduurd hebben;
- u moet een nieuwe uitkeringsaanvraag indienen en zelf een nieuwe evaluatie van uw inspanningen aanvragen (de evaluatie zal betrekking hebben op de inspanningen die u hebt geleverd gedurende de periode van 6 maanden die uw uitkeringsaanvraag voorafgaat);
- uw inspanningen worden positief geëvalueerd.

Kunt u in beroep gaan tegen eventuele sancties?

Indien u niet akkoord gaat met de beslissing van de RVA, kunt u in beroep gaan bij de arbeidsrechtbank door het sturen van een schriftelijk verzoekschrift naar de griffie van de bevoegde arbeidsrechtbank. Daartoe beschikt u over een termijn van 3 maanden vanaf de kennisgeving van de beslissing die u wenst te betwisten.

Vervangt de opvolgingsprocedure de bestaande regels?

Neen, de procedure komt bovenop de bestaande verplichtingen inzake beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt. Met andere woorden, wie een passend aanbod voor werk of een opleiding weigert, riskeert nog steeds de onmiddellijke schorsing van de betaling van zijn uitkeringen.